

Vraag nr. 65
van 14 januari 2005
van mevrouw ANNICK DE RIDDER

Begeleiding delinquente jongeren – Subsidiëring Antwerpse projecten

In Antwerpen werden onder het bewind van de schepen van Integrale Veiligheidszorg vier projecten opgezet telkens afgestemd op de reïntegratie van (ex-)delinquente jongeren. Het betreft de initiatieven : Traject 2, De Overstap, ADAM en U-turn.

Deze projecten werden deels gefinancierd via het federale grootstedenbeleid (1.412.339 euro). De federale overheid is evenwel van oordeel dat de vermelde initiatieven een gemeenschapsbevoegdheid betreffen en stopt daarom de subsidiëring.

De opvang en pedagogische begeleiding van delinquente jongeren zijn inderdaad een bevoegdheid van de gemeenschappen. De nadruk ligt niet zozeer op het straffen, maar in de eerste plaats op heropvoeding van deze jongeren. Hier hebben we het over de programma's die criminele jongeren opnieuw op het rechte pad moeten zetten en integreren in de samenleving.

De projecten beogen telkens jonge delinquenten te begeleiden, met een afname van de jongerencriminaliteit tot gevolg. De federale overheid zet de subsidiëring van de projecten stop omdat zij van oordeel is dat de projecten een Vlaamse bevoegdheid zijn. Dit heeft evenwel tot gevolg dat deze projecten zwaar onder druk komen te staan, terwijl de stad Antwerpen, samen met vele andere Vlaamse gemeenten, van veiligheid een prioriteit maakt.

Anderzijds stelt de minister in haar beleidsnota dat ze ernaar streeft in de nodige werkmiddelen te voorzien voor de sector van de bijzondere jeugdbijstand.

1. Erkent de minister het probleem ?
2. Mogen we ervan uitgaan dat de hier aangehaalde projecten vallen onder de middelen waarin de minister reeds voorziet voor de sector van de bijzondere jeugdzorg ?

3. Indien deze projecten niet vallen onder de eerder vermelde middelen, ziet de minister, rekening houdende met het maatschappelijk debat aangaande jeugdcriminaliteit, budgettaire ruimte om middelen vrij te maken opdat deze criminaliteitswerende projecten voortgezet kunnen worden ?

Antwoord

1. De hulpverlening ten aanzien van minderjarige daders van delicten is een gemeenschapsbevoegdheid.

De vraag refereert aan enkele initiatieven die op dit terrein zijn opgestart met steun van andere overheden dan de Vlaamse Gemeenschap.

Uiteraard is het niet vanzelfsprekend dat deze projecten zonder meer door Vlaanderen worden overgenomen wanneer die andere overheden hun steun beëindigen. Daar ligt nochtans de oorzaak van het geformuleerde probleem.

Het vormingsaanbod en de probatiemaatregelen voor meerderjarige, recidiverende jongeren die ernstige (geweld)delicten gepleegd hebben, zijn een federale bevoegdheid.

2. Deze Antwerpse projecten behoren niet allemaal tot het hulpaanbod van de BJB (*bijzondere jeugdbijstand*).

Traject 2 wordt georganiseerd vanuit het AWW (CAW Metropool). Het beoogt een preventieve aanpak van de problemen voor de escalatie. Het biedt hiervoor een intensieve, kortdurende, ambulante en vrijwillige trajectbegeleiding aan voor maatschappelijk kwetsbare jongeren (AWW: algemeen welzijnswerk – red.).

U-Turn is een project dat zich richt op recidiverende jongeren van 18 tot 30 jaar die verantwoordelijk zijn voor ernstige (geweld)delicten. Dit project hoort thuis bij het vormingspakket en de probatiemaatregelen van de Federale Overheidsdienst Justitie.

ADAM en De Overstap behoren wél tot het hulpaanbod van de BJB.

ADAM is de Antwerpse Dienst Alternatieve Maatregelen en dit project organiseert herstelbemiddeling, herstelgericht groepsoverleg, leerprojecten en gemeenschapsdienst voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

Indien dit herstelgerichte aanbod, naar aanleiding van de evoluties inzake het jeugdrecht, wordt uitgebreid, zal hiertoe ongetwijfeld een bijkomende dienst moeten worden opgericht in het arrondissement Antwerpen. Waarschijnlijk zal dan op de aanwezige kennis en kunde van ADAM een beroep worden gedaan.

VZW De Overstap is binnen de BJB erkend als Ibis voorziening met een capaciteit van dertien jongens. Om de werking, zoals ze uitgetekend werd door de verantwoordelijken van de voorziening, rond te krijgen, ontvangt De Overstap bijkomende middelen van het programma Grootstedenbeleid van de stad Antwerpen. Met deze bijkomende middelen worden onder andere de lonen van de nachtwakers uitbetaald.

Daarnaast ontvangt De Overstap van de Vlaamse Gemeenschap financiering voor het project "intensieve gedwongen trajectbegeleiding".

In de loop van 2004 werd de werking van De Overstap, zoals die van alle voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand, geëvalueerd. Dit gebeurde in het kader van de procedure tot hererkenning van de voorzieningen.

Er waren positieve verslagen van de verwijzende instanties en de afdeling Inspectie en Toezicht.

Op basis hiervan besliste ik de erkenning van de voorziening te verlengen tot 31 december 2009. (Dit is de maximumtermijn.)

3. Op dit ogenblik zijn er geen middelen beschikbaar om het hulpaanbod van de BJB uit te breiden en dus deze projecten over te nemen. Er zal grondig geëvalueerd worden welk project in het jeugddelinquentiebeleid kan ingepast worden en in welke middelen daartoe vanaf 2006 moet voorzien worden.